

Prvič v domovini

Obstoj slovenskih društev in klubov v tujini je eden izmed porokov, da bodo naši ljudje ostali zavedni Slovenci. Ne zadostujejo le proslave za 1. maj in 29. november, z rojaki je treba delati vse leto in zato moramo društvenim aktivistom, ki so v tujini resnično borci za obstoj slovenstva, dati za njihov trud in dosežene uspehe vso podporo in priznanje.

Kot je bil pred leti problem tuji jezik, s katerim so se morali ubadati naši zdomci, je danes problem slovenščina — za tamkaj rojene otroke, ki jim ne more zadoščati zgolj dopolnilni pouk, v katerem je sicer vključenih že nad 2000 otrok.

Povezava teh društev z domovino ima vsekakor veliki pomen za slehernega v tujini živečega Slovenca. Že več let obstaja tudi pri predsedstvu OK SZDL Ljubljana-Siška koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev v tujini, ki ima patronat nad slovenskim društvom SLOVENIJA v Olofströmu na Švedskem, s katerim tudi uspešno sodeluje.

Slovenci smo prvi med Jugoslovani v tujini začeli organizirati srečanja med svojimi društvi in s tem dali zgled ostalim jugoslovanskim zdomcem, ki jih zadnja leta vse več posnemajo. Že deset let mineva od prvega srečanja slovenskih društev Zahodne Evrope, ki je bilo v francoskem rudarskem mestu Aumetzu. Vsakokrat so ta srečanja pomenila praznik za naše zdomce, ki so med seboj povezani v preko 50 slovenskih kulturnih in športnih društev v teh državah. Od teh je 12 izseljeniških društev v Franciji, Belgiji in na Nizozemskem. Največ društev in klubov deluje v Švici, Nemčiji in na Švedskem. 50 društev za 70 tisoč Slovencev, kolikor jih začasno živi in dela na tujem, ni majhna številka za naš mali narod.

Udeležencem srečanja zdomcev je spregovoril tudi predsednik republiškega sveta ZSS Marjan Orožen, ki je med drugim dejal: »To vaše prvo srečanje v domovini je dragocena priložnost, da tudi naš delavec v neposrednem stiku z vami vidi, s čim se ukvarja v tujini, za kaj vse namenjate svoj prosti čas, da bi zase in za svoje otroke obdržali prvine pripadnosti svojemu narodu in njegovi duhovni kulturi, da bi bili most prijateljstva in posrednik kulturnih in drugih vrednot slovenskega naroda z okolji, v katerih trenutno živite in delate. Z združenimi močmi vas samih, naše skupnosti in držav gostiteljic so dobili vaši klubi domovinsko pravico in materialno oporo. Doseženi so pomembni rezultati pri širjenju možnosti dopolnilnega pouka materinščine. Naše sedanje prizadevanje za gospodarsko stabilizacijo in reformo širše odpira vrata večjim in sposobnim delavcem v obrti, kmetijstvu, turizmu, v drobnem gospodarstvu sploh, pa tudi v industriji...«

Pred kratkim so vse svoje znanje in talente prvič predstavili svojim rojakom v domovini. Pokazali so, kaj znajo in kako znajo še bolj s srcem zapeti tiste pesmi, s katerimi živijo v tujini. Pokazali in dokazali so, da Slovenec ne pozabi svoje domovine, pa naj živi še tako daleč od nje, pa tudi čas ni važen. In so se na zadnjem srečanju svojih društev, ki so ga imeli v nemškem Tübingenu, dogovorili, da bo naslednje prvič v domovini. V Mariboru se je tako predstavilo 18 društev in klubov z okoli 300 nastopajočimi. Predstavili so se s folklornimi plesi, pesmijo, igralsko-recitatorskimi skupinami pod skupnim naslovom PESEM NAS

DRUZI, z razstavo likovnih del odraslih, otroških risb in ročnih del z geslom KADAR MI JE DOLGCAS, otroci so sodelovali na radijski oddaji VESELI TOBOGAN, slovenske založbe pa so pripravile prodajno razstavo KNJIGA, MOJA PRIJATELJICA. Zvečer pa je bilo družabno srečanje s plesom ZAGODI NAM GODEC, TISTO POSKOCNO, VESELO! ki je na mariborskem sejmišču združilo okoli 1000 zdomcev, njihovih svojcev in domačinov.

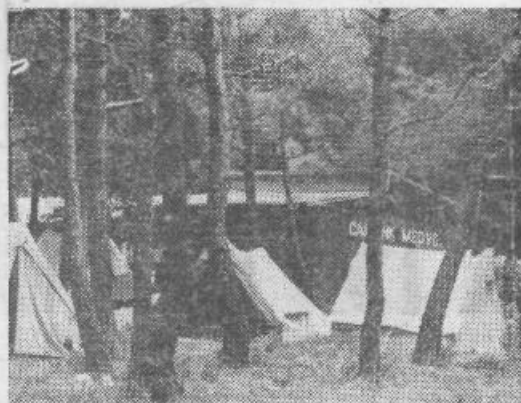

Ansambel VIKIS iz Olofströma, ki je že znan po svojih nastopih tudi v domovini, je tokrat na mariborskem sejmišču razveljeval svoje številne sonarodnjake. Izdali so več gramofonskih plošč, od katerih je posebej znana MOJ-DOM z dvanajstimi skladbami, ki ji je prispeval vodja ansambla Viktor Semprimožnik. V ansamblu poje tudi Viktorjeva hčerka.

Tako so slovenski delavci na začasnem delu v tujini uspešno manifestirali ne samo svojo narodno zavest in navezanost na domovino, temveč so nam prvič v domovini pokazali tudi svoja uspešna kulturna in ostala prizadevanja, kljub problemom, ki so jih imeli s prihodom iz tako oddaljenih dežel. Pomembno je to, da so bili tudi oni sami veseli tega srečanja v domovini in da so izrazili željo, da bi bilo tudi naslednje doma pri nas.

Mario L. Vilhar

POCENI POČITNICE

Prizadevni člani NK Medvode so v avtokampu Stella Maris v Umagu predvsem s prostovoljnimi delom uredili prijeten kamp, v katerem so že drugo leto omogočili številnim športnikom poceni počitnice, oziroma dopust.

60 let Mimi Martinčič

(mlv) Ko govorimo o 60-letnici ene od naših revolucionark, se zavedamo njene zagnanosti in mladosti, ki jo je posvetila revoluciji in vsem dogajanjem po osvoboditvi vse do danes.

Naša slavljenka Mimi Martinčič je bila rojena 15. avgusta 1922. leta v Ljubljani v napredno usmerjeni delavski družini in se tudi družila z napredno usmerjenimi vrstniki. Njena zgodnja opredeljenost je bila potrjena 1940. leta s sprejetjem v SKOJ in 1941. leta v KPS. Postala je tudi sekretarka mladinskega aktiva v Mostah, kjer je takrat živela. Istega leta je bila že aretirana in je prestajala vse tegobe ljubljanskih zaporov in ženske kaznilnice v Benetkah vse do konca 1943. leta, ko se je vrnila domov. Njeno aktivistično delovanje na terenu je bilo spet prekinjeno in jo tako najdemo od leta 1944 do 1945 po koncentracijskih taboriščih Ravensbrück, Salzgitterja in Bergen-Belsena.

Po osvoboditvi je delala v različnih delovnih organizacijah in ves ta čas je bila aktivna tudi kot družbenopolitična delavka. Posebej je aktivna v organizaciji ZZZ NOV, kjer je sedaj članica odbora in predsednica komisije za socialno-zdravstvena vprašanja pri ZB NOV Milan Majcen, predsednica komisije za bивše politične zapornice in internirance pri Občinskem odboru ZZZ NOV Ljubljana-Siška in članica iste komisije pri Republiškem odboru ZZZ NOV Slovenije, članica odbora bивših jetnic iz ženskih kaznilnic v Italiji in predsednica odbora bивših internirank koncentracijskega taborišča Bergen-Belsen.

Za svoje vestno in požrtvovalno in revolucionarno in aktivistično delovanje je prejela vrsto visokih priznanj in odlikovanj, letos pa tudi Plaketo ZZZ NOV Jugoslavije.

Iskreno čestitamo!